

Kako izdelujejo vžigalice.

Zelo malo vemo v splošnem o tem, kako nastanejo vžigalice. Njihov rojstni kraj je daleč od nas v brezmejnih ruskih močvirjih; tam rastejo posebne vrste trepetlike, iz katerih izdelujejo v tovarnah klinčke in pa tudi škatlice. Po železnici, pa tudi po ladjah, vozijo debela na Švedsko, kjer jih žage na mah razrežejo v kose, ki so 60 cm dolgi. Skorjo, veje, vejice in drugo odstranijo z luščilnim strojem in razrežejo te kose v 22 mm tenke trake, ki jih v svežnjih po 60 do 100 plasti razdele v klinčke po 5 centimetrov dolžine. Stroji so tako izpolnjeni, da en sam nož naenkrat izreže iz svežnja 700 do 1200 klinčkov.

Posebno pazijo pri izdelovanju klinčkov na to, da odstranijo vsak drobec lesa, vsako nevarno trščico, ob kateri bi se utegnil človek raniti. Tudi to se zgodi v strojih, v velikem, vrtečem se bobnu, v katerem se klinčki obrusijo drug ob drugem in se fino ogladijo.

Kakor hitro pridejo iz bobna, jih stresejo v drug stroj, ki jih uravnava v enakomerno lego in v plasti, drugega poleg drugega, in sicer v posebnih zabojih. V tem zaboju pridejo v nadaljnji stroj, kjer jih nevidna gibljiva strojna roka potisne v nešteto majhnih luknjic, vsak klin v posebno luknjico, in od tu v notranjost stroja, kjer se avtomatično namočijo v parafinu (vosek), da pozneje bolje gorijo. V tem stroju dobe tudi kapice z vnetilom.

V tovarni je še neštevilno strojev, ki izrezujejo škatlice, jih olepijo s papirjem in etiketami z naslovi. Škatlice z notranjim delom in z gotovimi vžigalicami pridejo končno v zadnji stroj, ki pograbi točno 60 do 65 vžigalic, odpre škatlico, jo napolni, zapre in odda človeškim rokam, ki že čakajo pri odprtini stroja. Stroj napolni na ta način vsako uro 6000 škatlic, ki jih nato zavijejo in oddajo v promet.

Vinko Bitenc:

Balonček.

Sončece zlato se smeje —
ej, saj je zopet pomlad,
vetrič navihani veje —
oh, ni pozabil navad.

S šopkom vijolic v levici
Tonček na travi sedi,
pisan balonček v desnici
z drobnimi prstiki drži.

Pa vam junak je, naš Tonček:
nič se ne zmeni za to,
če na vrvici balonček
vetrič maje nad glavo.

Vetrič željan je zabave,
strga balonček iz rok
in ga odnese v višave —
Tonček, ubožec, pa v jok!

Daleč tja gor, med oblake
pisan balonček hči,
Tonček pa meri korake
k mamici in se solzi.